

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. 26/CAS/0518

D,

inverdenkinggestelde, aangehouden,

eiser,

met als raadsman mr. Hendrik Vandekerckhove, advocaat bij de balie Antwerpen,
met kantoor te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 271, waar de eiser woonplaats
kiest.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Antwerpen,
kamer van inbeschuldigingstelling, van 7 augustus 2026.

De eiser voert in een memorie die aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

Raadsheer Steven Van Overbeke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Bart De Smet heeft geconcludeerd.

II. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

Ontvankelijkheid van het cassatieberoep

1. Het arrest verklaart eisers hoger beroep ontvankelijk.

In zoverre ook gericht tegen die beslissing, is eisers cassatieberoep bij gebrek aan belang niet ontvankelijk.

Ambtshalve middel

Geschonden bepaling

- *artikel 3 EVRM;*

2. Artikel 3 EVRM bepaalt dat niemand mag worden onderworpen aan folteringen noch aan onmenselijke of vernederende behandelingen of straffen.

3. Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens betreffende artikel 3 EVRM en het uit die bepaling voortvloeiende verbod op een onmenselijk of vernederende behandeling (EHRM, 9 oktober 2008, *Moiseyev t. Rusland*, ro 124; EHRM, 13 oktober 2011, *Mustafayev t. Oekraïne*, ro 32; EHRM, 15 december 2011, *Veniosov t. Oekraïne*, ro 36; EHRM, 6 november 2012, *Longin t. Kroatië*, ro 60; EHRM, 25 april 2013, *Canali t. Frankrijk*, ro 52, EHRM, 25 november 2014, *Vasilescu t. België*, ro 102; EHRM, 27 januari 2015, *Neshkov ea t. Bulgarije*, ro 241) volgt dat indien een gedetineerde is opgesloten in een meerpersoonscel een toilet in die cel slechts aanvaardbaar is indien het toilet volledig kan worden afgesloten van het leefgedeelte van de cel. Het is niet aanvaardbaar indien het toilet slechts wordt afgeschermd met bijvoorbeeld een paravent, met een gordijn of met een lage wand, die de privacy niet afdoende kunnen verzekeren.

4. Het enkele feit dat een toilet niet volledig is afgescheiden van de leefruimte in de meerpersoonscel houdt volgens het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM, *Szafranski t. Polen*, 15 december 2015, ro 27 en 37-41) niet

noodzakelijk een inbreuk op artikel 3 EVRM in. Of er daadwerkelijk een inbreuk is op die verdragsbepaling is afhankelijk van de aanwezigheid van andere detentieomstandigheden met een versterkend of cumulatief effect.

5. De rechter die naar aanleiding van een aangevoerde schending van artikel 3 EVRM wegens de detentietoestand van de betrokkene vaststelt dat deze is opgesloten in een meerpersoonscel waarin zich ook het toilet bevindt, dient na te gaan of dat laatste volledig is afgesloten van de leefruimte en, wanneer dat niet het geval blijkt te zijn, of er omstandigheden zijn met een versterkend of cumulatief effect die maken dat er een schending is van artikel 3 EVRM.

6. Het arrest stelt vast dat de eiser in een duo-cel verblijft en “*afgeschermd sanitair*” ter beschikking heeft, en dit op grond van de door het openbaar ministerie voorgebrachte gegevens, met name het e-mailbericht van de directeur van de gevangenis van Mechelen, waarin wordt gesteld dat de eiser geen grondslaper meer is en in een duo-cel verblijft, waarbij het sanitair in de verblijfsruimte wordt afgeschermd door een paravent/kamerscherm.

7. Uit de redenen die het arrest bevat, blijkt evenwel niet dat de appelrechters hebben onderzocht of er omstandigheden zijn die een versterkend of cumulatief effect hebben op de vaststelling dat de eiser als gedetineerde ook in de nieuwe duo-cel waarnaar hij werd overgebracht niet beschikt over een van het leefgedeelte volledig afgescheiden toilet, en die kunnen maken dat er een schending is van artikel 3 EVRM.

8. Het arrest kan dan ook niet oordelen dat er geen schending van artikel 3 EVRM voorligt en schendt bijgevolg die bepaling.

Grievens

9. De grieven die niet kunnen leiden tot cassatie zonder verwijzing, behoeven geen antwoord.

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden arrest, behoudens waar dit eisers hoger beroep ontvankelijk verklaart.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest.

Verwerpt het cassatieberoep voor het overige.

Veroordeelt de eiser tot een tiende van de kosten.

Houdt de beslissing over de overige kosten aan en laat die over aan de rechter op verwijzing.

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het hof van beroep te Antwerpen, kamer van inbeschuldigingstelling, anders samengesteld.

Bepaalt de kosten op 158,79 euro.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, vakantiekamer, samengesteld uit voorzitter Filip Van Volsem, als voorzitter, sectievoorzitter Bart Wylleman, de raadsheren Steven Van Overbeke, Ignacio de la Serna en Marie-Noëlle Borlée, en in openbare rechtszitting van 25 augustus 2026 uitgesproken door voorzitter Filip Van Volsem, in aanwezigheid van advocaat-generaal Bart De Smet, met bijstand van afgevaardigd griffier Eva Coppens.